

Spis treści

Wstęp. Koncepcja pracy	11
1. Przegląd wcześniejszych koncepcji gospodarki przestrzennej	17
2. Neoklasyczny model wzrostu wieloregionalnego	23
2.1. Model wzrostu pojedynczego regionu	23
2.2. Neoklasyczny model wzrostu wieloregionalnego	24
2.3. Wieloregionalny model wzrostu z mnożnikiem-akceleratorem	29
2.4. Model neoklasyczny z malejącymi przychodami	32
3. Entropowe modele przestrzennych interakcji, lokalizacji i strukturalnej dynamiki	34
4. Teoria wzrostu endogenicznego	41
5. Postkeynesowska teoria wzrostu	48
6. Nowe koncepcje naukowe użyteczne w badaniu przestrzeni ekonomicznej	52
6.1. Nowa geografia ekonomiczna	52
6.2. Ewolucyjna genetyka	58
6.3. Równowaga przerywana	71
7. Zarys nowej koncepcji teoretycznej	83
7.1. Nieliniowość procesów przestrzennych	83
7.2. Regiony otwarte	86
7.2.1. Migracje	86
7.2.2. Dwukierunkowa zależność między eksportem i wzrostem regionalnym	89
7.3. Atraktory w złożonej przestrzeni ekonomicznej	90
7.4. Samoorganizacja przestrzeni ekonomicznej	94
7.5. Emergencja zorganizowanej złożoności systemów przestrzennych	97
7.6. Model optymalnego i podtrzymywanego rozwoju przestrzeni ekonomicznej	100
7.7. Pulsacyjny model rozwoju przestrzeni ekonomicznej	103
7.7.1. Pulsacyjny przebieg rozwoju	103
7.7.2. Ku stanowi ustalonemu i przejście do kolejnego stanu ustalonego	107

8. Mechanizmy rozwoju przestrzeni ekonomicznej	110
8.1. Przedsiębiorczość w obszarach miejskich i wiejskich	110
8.2. Miasta i regiony uczące się	111
8.2.1. Rodzaje wiedzy i gospodarka ucząca się	112
8.2.2. Proces uczenia się	113
8.2.3. Znaczenie poziomu regionalnego w procesie uczenia się	115
8.2.4. Zmienność oddziaływań różnych rodzajów wiedzy w procesie innowacyjnym	115
8.2.5. Eksternalizacja i internalizacja działalności badawczo-rozwojowej. Współdziałanie wielkich korporacji i małych firm	117
8.2.6. Erozja i odnawianie przewagi konkurencyjnej	118
8.3. Od poziomu mikro do poziomu makro. Synergetyka	119
8.4. Fazy i przejścia	123
8.5. Rekombinacyjne tworzenie wiedzy technicznej	125
8.6. Samowzmacnianie rozwoju miast i regionów	127
8.7. Złożoność przestrzeni ekonomicznej a innowacyjność	130
8.8. Złożoność przestrzeni ekonomicznej a stabilność	132
8.9. Rdzeń i peryferie regionu	137
8.10. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne i rozwój przestrzenny	139
8.11. Hierarchia systemów przestrzennych	140
9. Dynamika i wzrost złożoności przestrzeni ekonomicznej	146
9.1. Aglomeracje miejskie	146
9.1.1. Dynamika ekonomiczna	146
9.1.2. Dynamika przestrzenna	148
9.1.3. Mechanizm formowania się aglomeracji miejskich	150
9.2. Dynamika gospodarki regionów zasobnych w wiedzę	154
9.3. Przenikanie wiedzy w przestrzeni ekonomicznej	157
9.4. Klastry naukowo-techniczne	160
9.5. Regiony terytorialne i relacyjne	164
9.6. Lokalne i regionalne sieci innowacyjne	166
9.7. Telekomunikacja i globalizacja gospodarki	168
9.8. Dynamika regionów Unii Europejskiej	170
9.9. Dynamika regionów USA	172
9.10. Ekonomiczna konwergencja i dywergencja regionów	175
9.11. Regionalny system gospodarki światowej. Otwarcie gospodarek regionalnych	180
10. Dynamika i wzrost złożoności w czasie	183
10.1. Procesy dostosowawcze w przekształceniach gospodarki miast i regionów	183
10.2. Cykliczna podatność innowacji i inwestycji	187
10.3. Odporność przestrzeni ekonomicznej	190
10.4. Procesy deterministyczne i stochastyczne	193

11. Ewolucja przestrzeni ekonomicznej w długim okresie	195
11.1. Zależność rozwoju regionów od szlaku (<i>path dependence</i>). Równowaga wieloraka (<i>multiple equilibrium</i>)	195
Równowaga wieloraka	198
11.2. Kod rozwojowy systemu regionów	200
11.3. Koewolucja przestrzeni ekonomicznej	212
12. Polityka przestrzenna	218
12.1. Decyzje podmiotów przestrzeni ekonomicznej	218
12.2. Instytucjonalne warunki innowacyjności	224
12.3. Jakość zarządzania regionami	226
12.4. Podtrzymywalny (trwały) rozwój przestrzeni ekonomicznej	228
12.5. Dyskontowanie, sprawiedliwość pokoleniowa i jakość środowiska przyrodniczego	229
12.6. Przechodzenie do rozwoju podtrzymywanego (trwałego): innowacje w fazie przejściowej	232
12.7. Procesy społeczne w gospodarce przestrzennej	233
12.8. Przestrzeń jako dobro rzadkie	238
12.9. Długookresowe modelowanie gospodarki lokalnej	240
12.9.1. Lokalne systemy produkcyjne	241
12.9.2. Wzrost gospodarki lokalnej w długim okresie według modelu typu Harroda-Domara	246
Podsumowanie	252
Literatura	254
Spis tabel	265
Spis rysunków	266